

Ανοικτή Ενημερωτική Εκδήλωση ΙΕΝΕ

Αθήνα, 23 Φεβρουαρίου, 2010

***ΑΠΕ σε Βουλγαρία και Ρουμανία - πρόκληση
του 2010***

Θωμάς Λαμνίδης

Μέλος Διοικούσας Επιτροπής ΙΕΝΕ

Αντιπρόεδρος KLC Law Firm

Βουλγαρία

- Στη Βουλγαρία αυτή τη στιγμή υπάρχουν απραγματοποίητα έργα άνω των 10.000 MW σε ΑΠΕ, ενώ αιτήσεις για συνδέσεις με το δίκτυο και περιβαλλοντολογικές άδειες λιμνάζουν στην τοπική γραφειοκρατία
- Η εκπεφρασμένη ζήτηση για έργα ΑΠΕ στη Βουλγαρία είναι πολύ μεγαλύτερη από ότι χρειάζεται η Βουλγαρία για να καλύψει την ποσόστωση των 16% των ΑΠΕ που χρειάζεται έως το 2020 ώστε να είναι σύμφωνα με την οδηγία 2009/28/EC του Απριλίου 2009 αναφορικά με προώθηση χρήσης ΑΠΕ.

Προβλήματα αγοράς ΑΠΕ

Σε σχέση με τα εμπορικά θέματα της αγοράς ΑΠΕ της Βουλγαρίας, μια σειρά από προβλήματα που υφίστανται δημιουργούν περαιτέρω ερωτήματα για την θελκτικότητα της Βουλγαρικής αγοράς ΑΠΕ υπό τις κρατούσες συνθήκες.

Αυτά μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:

- μη προβλεψιμότητα των τιμολογίων
- μη διαθεσιμότητα διασύνδεσης με το δίκτυο
- μη δόκιμη παρέμβαση του κράτους τόσο χρηματοοικονομικά όσο και ελεγκτικά
- ελλιπής χρήση της κρατικής περιουσίας
- αυξανόμενο αριθμό έργων ΑΠΕ σε προστατευμένες περιβαλλοντολογικά περιοχές που προκαλούν πολυποίκιλες αντιδράσεις.

Βουλγαρία

Η υπουργός περιβάλλοντος και υδάτων κα Καράτζοβα δήλωσε ότι *«πριν υιοθετηθεί το εθνικό πλάνο για ΑΠΕ και οι σχετικές περιβαλλοντολογικές προϋποθέσεις, η κυβέρνηση σκέπτεται την δημιουργία ενός περιοριστικού Μορατόριουμ για τα έργα που είναι ακόμα σε ένα αρχικό στάδιο, ώστε να μπορέσει να γίνει πρώτα μία σε βάθος ανάλυση της κατάστασης»* (December 2009)

Βουλγαρία

Ο πρόεδρος της Βουλγαρικής ένωσης φωτοβολταϊκών απάντησε στην Υπουργό λέγοντας ότι

«η επιθυμία της Βουλγαρικής κυβέρνησης για να επιβάλλει ένα Μορατόριουμ έστω και προσωρινό για τα νέα έργα ΑΠΕ, μπορεί να έχει σαν αποτέλεσμα η Βουλγαρία να χάσει 1 δις. ξένες επενδύσεις τα πέντε επόμενα χρόνια »

Νομοθετικό οξύμωρο

Το άρθρο 9 του Ν. για ΑΠΕ ενθαρρύνει την παραγωγή ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές μέσω μηχανισμού προτιμησιακών τιμών, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ίδιου νόμου συνίσταται από δύο στοιχεία:

α) 80% της μέσης τιμής του τελικού προμηθευτή της προηγούμενης ημερολογιακής χρονιάς

β) μία αύξηση που προσδιορίζεται από την Κρατική Ρυθμιστική Επιτροπή για Ενέργεια και Νερά.

Κίνδυνος από έλλειψη αποφάσεων

- Διστακτικές και όχι θαρραλές και ξεκάθαρες αποφάσεις και ενέργειες εκ μέρους της κυβέρνησης θα εμποδίσουν τα σχέδια της ίδιας για να επιτύχει τους στόχους του 2020 και θα απομακρύνει άμεσες ξένες επενδύσεις από έργα ΑΠΕ.
- Η βιομηχανία των ΑΠΕ σίγουρα δεν πρόκειται να ωφεληθεί γιατί μόνο «μικροί επενδυτές» και αναπτυξιακές εταιρείες που αποδέχονται υψηλό επενδυτικό κίνδυνο θα αναλάβουν να αναπτύξουν έργα ΑΠΕ με απρόβλεπτες ροές εσόδων.

Τρόποι για ανάπτυξη αγοράς ΑΠΕ

**Πως θα μπορούσε να επιτευχθεί
μία ανατροπή στην αγορά ΑΠΕ της
Βουλγαρίας ώστε να επιτευχθεί μία
πραγματική ανάπτυξη σε όλο της
το δυναμικό;**

Τρόποι για ανάπτυξη αγοράς ΑΠΕ

- μακράς διάρκειας συμβόλαια αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας σε ευρώ
- ποσοστό του πρίμιουμ στο τιμολόγιο προμήθειας για κάθε έργο ΑΠΕ θα έπρεπε να ορίζεται για το σύνολο της ζωής της επένδυσης (ή τουλάχιστον για τον χρόνο χρηματοδότησής της)
- επενδύσεις αναφορικά με το υφιστάμενο δίκτυο ώστε να μπορεί να συνδεθεί με όλους τους εν δυνάμει παραγωγούς ενέργειας από ΑΠΕ.

Η χρηματοδότηση «ανάπτυξης του δικτύου»

- α) με ειδικό φόρο ηλεκτρισμού και
- β) επιτρέποντας στον ιδιοκτήτη του δικτύου ή διαχειριστή του, σε υψηλότερη απόδοση στα πάγια του

Παραβατική συμπεριφορά εταιρειών δικτύου

- Οι εταιρείες διαχείρισης δικτύου υποχρεώνουν τους παραγωγούς από ΑΠΕ να κάνουν οι ίδιοι την επένδυση διασύνδεσης, ενώ είναι δική τους υποχρέωση.
- Έλλειψη διακρίβωσης του κόστους διασύνδεσης ώστε ο προσδιορισμός του, να είναι αντικείμενο ερμηνείας και στη συνέχεια επιβολής του από τις εταιρείες που λειτουργούν το δίκτυο ή είναι κύριοι του δικτύου

Φως στο τέλος του τούνελ

- Η υπουργός ενέργειας και υδάτων ανακοίνωσε ότι νέες αιτήσεις για ΑΠΕ δεν θα απορρίπτονται αλλά οι προϋποθέσεις για την δημιουργία τους μπορεί να είναι πιο αυστηρές και μπορεί και νέες επιπλέον προϋποθέσεις να απαιτηθούν
- Η δε υφυπουργός ενέργειας και υδάτων Ευδοκία Μάνεβα αποσαφήνισε ότι «αντί για ένα μορατόριουμ για όλα τα έργα θα υπάρχει μορατόριουμ με βάση την ανά κομμάτι (έργο) αξιολόγησης»

Νέα Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική

- Σύμφωνα με σημερινή εξαγγελία της υπουργού ενέργειας η Νέα Εθνική Ενεργειακή Στρατηγική αναμένεται να ολοκληρωθεί μέσα στον Ιούνιο του 2010. Θα παραμείνουν εξαγγελίες ή θα γίνουν πράξεις, αποτιμητές από επενδυτές και τράπεζες.

Ρουμανία

- Η Ρουμανία ήταν από τις πρώτες υποψήφιες χώρες μέλη της Ε.Ε. που ενσωμάτωσε τις προβλέψεις της οδηγίας 2001/77/ΕΕ για την προώθηση ηλεκτρισμού παραγόμενων από ΑΠΕ στην εσωτερική έννομη της τάξη.

Ενεργειακοί στόχοι

- 2010 στόχος 33% του ηλεκτρικού ενεργειακού μείγματος
- 2015 στόχος 35% του ηλεκτρικού ενεργειακού μείγματος
- 2020 στόχος 38% του ηλεκτρικού ενεργειακού μείγματος

Νομικό Πλαίσιο- Νόμος 220/2008

Κίνητρα για τους «Πράσινους Παραγωγούς

- Έκδοση εμπορεύσιμων πράσινων πιστοποιητικών από τους παραγωγούς ΑΠΕ
- Επιβολή υποχρεωτικής ποσοτώσεως πράσινης ενέργειας στους προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας
- Προτεραιότητα παραγωγής για τους παραγωγούς ΑΠΕ
- Φορολογικά αντισταθμιστικά μέτρα

Εθνικό σύστημα επιδοτήσεων ΑΠΕ

Στηρίζεται στην ανάγκη :

Α) για περιβαλλοντολογική προστασία

Β) για μείωση της εξάρτησης από εισαγόμενη ενέργεια, διασφαλίζοντας ευρύτερη επιλογή του τρόπου παραγωγής ενέργειας, και

Γ) για άλλους λόγους κοινωνικής και οικονομικής συνοχής.

Πρόγραμμα των πράσινων πιστοποιητικών

□ Κάθε διανομέας ηλεκτρικής ενέργειας είναι υποχρεωμένος από το νόμο να αγοράζει κάθε χρόνο μία ποσόστωση πράσινων πιστοποιητικών από ένα παραγωγό πράσινης ενέργειας.

□ Οι παραγωγοί πράσινης ενέργειας δημιουργούν έσοδα από δύο πηγές την πώληση των πιστοποιητικών πράσινης ενέργειας στους διανομείς και την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγουν.

Μηχανισμό εμπορίας ηλεκτρισμού από ΑΠΕ

- Με διμερές συμβάσεις με διανομείς ηλεκτρικής ενέργειας ή επιλεγμένους πελάτες σε διαπραγματεύσιμες τιμές
- Στο πλαίσιο του κεντρικού ημερήσιου ενεργειακού προγραμματισμού όπως είναι ρυθμισμένο από τον Διαχειριστή του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας (Operatorul pietei de energie electrica).

Επισκόπηση της δομής της ηλεκτρικής αγοράς

- ❑ 1998 – 2000 καθετοποιημένη κρατική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας διαχωρίστηκε σε πέντε διαφορετικές κρατικές εταιρείες
- ❑ Η λειτουργία της διανομής διαχωρίστηκε σε 8 περιφερειακές εταιρείες εκ των οποίων οι 4 ιδιωτικοποιήθηκαν
- ❑ Ο ενεργειακός τομέας ρυθμίζεται από την ANRE την ρυθμιστική αρχή της Ρουμανίας
- ❑ Η χονδρεμπορική αγορά ενέργειας άρχισε να λειτουργεί το 2000, από το διαχειριστή OPCOM

Προβλήματα του νόμου 220/2008

- Η δευτερογενής (παράγωγος) νομοθεσία που συμπεριλαμβάνει μεθοδολογικούς κανόνες και επιβάλλεται από τον ίδιο το νόμο, δεν παρήχθη από το Υπουργείο και την ANRE παρά το ότι έπρεπε να είναι έτοιμη 3 Φεβρουαρίου του 2009
- Την έλλειψη απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το θέμα της κρατικής ενίσχυσης που προβλέπεται από τον νόμο που επικαλέστηκε τόσο το Υπουργείο όσο και η ANRE

Φως στο τέλος του τούνελ

- Η διαδικασία παραγωγής και ολοκλήρωσης της νομοθεσίας με σφαιρική αντιμετώπιση και από το Υπουργείο Οικονομικών και την σύμφωνη άτυπη γνώμη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και το Συμβούλιο Ανταγωνισμού φαίνεται να φθάνει στο τέλος της περί τα τέλη Μαρτίου 2010.
- Από εκείνη τη στιγμή ο νόμος 220/2008 θα μπορεί να παράγει αποτελέσματα. Το χρονοδιάγραμμα μπορεί να δείχνει αισιόδοξο, αλλά υπό την πίεση και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που ήδη έχει σημάνει τον κώδωνα του κινδύνου στη Ρουμανία, επειδή δεν έχει ολοκληρώσει την παράγωγη νομοθεσία, είναι πιθανόν να πραγματοποιηθεί.

Χώρος για επενδυτές υπάρχει πάντα

Οποίες εν τέλει θα είναι οι εξελίξεις, νομοθετικά και ρυθμιστικά, σοβαροί επενδυτές είναι ήδη στη Ρουμανία και μεγάλα έργα πολλών εκατομμυρίων Ευρώ είναι είτε στη διαδικασία αδειοδότησης είτε περιμένουν την ανατολή της νέας νομοθεσίας.

Ευχαριστώ πολύ!